

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ
CENTRUM TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

**MOŽNOSTI VENKOVNÍCH POHYBOVÝCH AKTIVIT PRO DĚTI
PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU V PLZNI**
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Jana Lukešová
Učitelství pro mateřské školy

Vedoucí práce: Mgr. Petra Kalistová

Plzeň, 2022

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 2022

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Petře Kalistové za její čas, cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování práce. Dále bych tímto chtěla poděkovat všem respondentům, za jejich přínos pro výzkumnou část této bakalářské práce.

OBSAH

Úvod	2
1 PŘEDŠKOLNÍ VĚK.....	3
1.1 TĚLESNÝ VÝVOJ DÍTĚTE V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU	3
1.2 POHYBOVÉ A TĚLOVÝCHOVNÉ ČINNOSTI DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU.....	5
1.3 PRAVIDELNÁ POHYBOVÁ AKTIVITA	5
1.4 VÝVOJ POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ SE ZŘETELEM NA PŘEDŠKOLNÍ VĚK.....	7
1.5 DIAGNOSTIKA DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU.....	8
2 REALIZACE POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ	13
3 VÝZNAM A CÍL POHYBOVÝCH AKTIVIT	14
4 DĚTSKÉ VENKOVNÍ HŘIŠTĚ	16
4.1 PRVKY DĚTSKÝCH HŘIŠŤ	16
4.2 ROZDĚLENÍ DĚTSKÝCH HŘIŠŤ	16
4.3 BEZPEČNOST DĚTSKÝCH HŘIŠŤ	19
4.3.1 Hlavní zásady bezpečného provozu.....	20
4.3.2 Zvláštní povinnosti provozovatele.....	21
4.3.3 požadavky ve vztahu k výstavbě hřiště	23
5 CÍL, ÚKOLY PRÁCE.....	25
6 METODIKA PRÁCE.....	26
6.1 PŘEHLED DĚTSKÝCH HŘIŠŤ V PLZNI.....	26
6.2 POPIS DOTAZNÍKU	37
7 PRAKTICKÁ ČÁST	38
7.1 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU	38
DISKUZE	47
ZÁVĚR.....	49
RESUMÉ	50
SEZNAM LITERATURY	51
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ A DIAGRAMŮ	53
PŘÍLOHY	I

Úvod

Jako téma své bakalářské práce jsem si vybrala „Možnosti venkovních pohybových aktivit pro děti předškolního věku v Plzni“. Toto téma jsem si vybrala z důvodu, že i já mám dítě v předškolním věku, se kterým navštěvuji dětská hřiště. Své dítě chci na hřišti nejen zabavit, ale poskytnout mu i bezpečný herní prostor pro zábavu a rekreaci, který bude podporovat jeho pohybové schopnosti. Proto jsem se zaměřila na veřejná dětská hřiště nejblíže mému bydlišti, abych zmapovala všechny možnosti, které se dětem v Plzni nabízejí.

Dítě v předškolním věku je vysoce aktivní, což se projevuje velkým objemem dynamického pohybu a zároveň různým stupněm vývoje pohybových vlastností. Hra na dětském hřišti je dětmi vnímána většinou jinak, než jako hra například v mateřské školce nebo doma. Hřiště je pro děti místem, kde mají možnost interakce s ostatními vrstevníky. Aktivity dětí na dětských hřištích rozvíjejí takové postoje, dovednosti, znalosti a schopnosti, které se jeví jako mimořádně důležité pro jejich budoucí rozvoj.

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části bakalářské práce se zaměřím hlavně na základní definici pojmů jako je pohyb a pohybová aktivita. Dále se zaměřím na vývoj dětí předškolního věku. Použiji příslušnou literaturu vždy k danému tématu. Dále se zaměřím na dětská hřiště v jednotlivých obvodech města Plzně. V neposlední řadě také na bezpečnost a údržbu dětských hřišť, zásady provozu a hygienu volných hracích ploch. V praktické části se pokusím pomocí ankety oslovit návštěvníky a zároveň rodiče dětí předškolního věku k vyjádření spokojenosti či nespokojenosti s vybavením a vzdáleností dětských hřišť od místa bydliště, dále pak s jejich podobou a oblíbeností herních prvků.

1 PŘEDŠKOLNÍ VĚK

Předškolní věk je doba mezi třetím a šestým rokem života. V tomto období dochází k velké proměně tělesných a pohybových funkcí. Je to celková změna ve vývoji dítěte.

1.1 TĚLESNÝ VÝVOJ DÍTĚTE V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU

V předškolním věku dochází k fyzickému růstu dítěte a rozvoji jeho pohybových schopností a funkcí. Charakteristickým rysem prvního období lidského života – dětství – je růst postavy, intenzivní vývoj struktur a funkcí organismu. Je patrný rozvoj tělesné konstrukce dítěte, jde o výrazný růst výšky – ročně 5–6 cm a nabývání hmotnosti – 2–3 kg ročně. Díky tomuto růstu ztrácejí děti svou typickou baculatost, zdokonalují se jejich pohybové funkce a děti vědomě ovládají své pohyby. Klesá množství tuku – především u chlapců a tělo se protahuje, mluví se o období první vytáhlosti. Změny jsou patrné v poměru horní a dolní části těla, v pěti letech je poměr 41,5: 58,5.

Rostou dolní i horní končetiny, které v pěti letech dosáhnou dvojnásobku své délky, než měly při narození. Průměrná výška dítěte ve třech letech je 95 cm, ve čtyřech letech je to 102 cm, v pěti letech 108 cm, v šesti letech 115 cm. Váha je ve třech letech 15 kg, ve čtyřech letech je to 17 kg, v pěti letech 19 kg a v šesti letech 20 kg.

Mezi 3. a 5. rokem vyroste dítě zhruba o 7 – 9,5 cm, konečná délka v šesti letech je 110–115 cm. Ročně přibývá na váze 2–3 kg, tzn., že váha šestiletého dítěte je 20–22 kg rozdíl mezi chlapci a dívkami. Rozdíly jsou také mezi pravou a levou rukou – dominantní ruka je silnější než ta druhá.

Rozvoj kostí je charakterizován zvápnováním – osifikací – je ukazatelem rozvoje dítěte a jeho zralosti. Kost dítěte je měkká, elastická a méně lomivá než v pozdějším věku (Lisá, Kňourková, 1986).

Růst kostry je zpomalen. Kostí dětí dosud nejsou plně kalcifikovány. V pěti letech se rychle prodlužují nohy, páteř má již zakřivení jako v dospělosti, je však nepevná. V oblasti svalstva se vyvíjejí především velké svalové skupiny. Svalstvo předškolního dítěte není ještě zřetelné. Teprve u dětí zralých pro školu pozorujeme změnu postavy. Dítě nabývá obratnosti rukou, nohou i trupu. Vývoj různých obratností je nestejněměrný. Dítě může ztratit zájem i obratnost v jedné dovednosti, zatímco si osvojuje jinou. Je třeba dbát na správné držení těla.

V oblasti vývoje motoriky se navazuje na základy položené již v období batolete.

Teprve ve 4 letech běhají lehce, jistě a rychle a začínají se pohybovat ladně. Děti, hlavně chlapci, začínají už házet horním obloukem jako dospělí. Děti se učí zatloukat hřebíky, šít, ovládat čištění zubů kartáčkem, stříhat nůžkami, udělat smyčku na tkaničce u bot. Pomáhají při úklidu (zametají, utírají prach, nádobí, přinášejí a odnášejí předměty, ukládají hračky a šaty apod. Pomáhají vozit menší děti. Hrají si na nejrůznější pohádkové bytosti i na povolání.

V tomto období se také s konečnou platností vyhraňuje převaha jedné ruky (jedna mozková hemisféra přejímá vedoucí úlohu). V případě, že pozorujeme u dětí vývoj k levorukosti (tzv. levé lateralitě), musíme se vystříhat násilného přecvičování dítěte na pravou ruku.

V období předškolního vývoje se také silně rozvíjí schopnost udržet rovnováhu (ke konci období již děti začínají lyžovat, bruslit apod.) Nesmíme se příliš rozčilovat nad zvýšenou pohyblivostí dětí tohoto období, protože jedině tak si dítě procvičí své pohybové dovednosti a upevní je. Mezi funkcí a výkonností je dialektický vztah – jedno ovlivňuje druhé. Je vhodné pořídit dětem v předškolním věku pohybové hračky, jako jsou tříkolky, šlapací autíčka a koloběžky.

V souvislosti s tělesným vývojem a vývojem motoriky dítěte předškolního věku je třeba zdůraznit velký význam herních aktivit dětí v tomto období.

Velmi živý je u dětí mezi třetím a šestým rokem orientační reflex, který je základem pozornosti a potřeby poznávat. Děti rychle pozorují změny v prostředí, rychle dávají

otázky, jejich pozornost značně kolísá, avšak jistá přelétavost pozornosti je v tomto období přirozená, normální. Úmyslná pozornost se teprve vyvíjí (Kohoutek a kol., 1998).

1.2 POHYBOVÉ A TĚLOVÝCHOVNÉ ČINNOSTI DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Pohyb zahrnuje všechny děje, při nichž dochází k fyzikální změně hmoty.

V nejobecnějším smyslu je výrazem pohyb označována jakákoliv změna v čase. Různé druhy pohybu jsou studovány v mnoha vědních oborech. Pohyb člověka je schopnost pohybovat se prostoru a čase pomocí svalové činnosti. Vědomé přemístění v prostoru a čase je označováno jako pohybová aktivita.

Potřeba pohybu je člověku vrozená a v dětském věku velmi intenzivní. Potřeba pohybu u dětí je přirozeně vysoká, asi 4–6 hodin denně. Pohyb je motorem růstu. Pro dětský věk je přirozený spontánní pohyb, dítě má potřebu se neustále pohybovat. Pohybovou činností se organismus přirozeně brání deformaci páteře. Při přiměřeném a přirozeném pohybu dochází k vytvoření svalového korzetu. Je velká chyba tento spontánní pohyb omezovat, případně dítě trestat tím, že je z činnosti vyřazeno. Dostatek spontánního pohybu je tedy důležitý a máme k němu dítě vhodně motivovat.

U dětí předškolního věku je neoddělitelná součást výchovy rozvoj pohybu. Správně řízená forma pohybové aktivity obohacuje život dítěte, přináší mu radost, má vliv na jeho zdraví, tělesný vývoj a na obranyschopnost každého jedince. Pohybové činnosti splňují základní potřeby dítěte – touhu po pohybu, po činnosti, po hře a ovlivňuje i jeho volní, citovou a rozumovou oblast. Při pohybových činnostech si dítě osvojuje správné držení těla a chůzi, seznamuje se s různými druhy pohybových činností a sportovním náčiním, rozšiřuje si slovní zásobu o sportovní názvosloví a učí se základní organizační a bezpečnostní zásady při pohybových a sportovních činnostech (Mužík, Vlček, Pech 2010).

1.3 PRAVIDELNÁ POHYBOVÁ AKTIVITA

Je nezbytná nejen jako prevence obezity, ale je jednou ze základních podmínek dobrého zdraví a zdravého životního stylu. Pravidelná pohybová aktivita má nejen celou řadu

pozitivních účinků nejen na fyzické zdraví, ale také řadu pozitivních sociálních a psychologických dopadů na zdravý vývoj dítěte.

Pohyb je prostředkem seznamování se s prostředím, prvním učením, jak ovládnout své tělo, jak si poradit se svým okolím a tím nabýt potřebné zkušenosti. Pohyb je prostředkem, jak vyjádřit sebe sama a komunikovat s ostatními. Je také prostředkem získávání sebevědomí, hodnocení sebe samého, vzájemného srovnávání, pomáhání si, soupeření a spolupráce.

Jednou ze základních biologických potřeb předškolního dítěte a tím i důležitým prostředkem dětského objevování světa je právě pohyb.

Dítě předškolního věku prochází velmi výrazným biologickým a fyziologickým vývojem. S tím je spojena funkční úroveň orgánů těla a rozvoj pohybových schopností a dovedností.

Zanedbání nebo omezení tohoto vývoje může brzdit celkový rozvoj dítěte a bránit využití jeho psychického a intelektuálního potenciálu (Dvořáková, 2006).

Pohyb je umožněn správnou funkcí pohybového aparátu, který se skládá z řídicích systémů (mozek, mícha, nervová soustava), výkonnými (svaly) a podpůrnými (skelet, klouby, vazy) systémy (Dylevský, 2012).

Pravidelná pohybová aktivita je nezbytná nejen jak prevence obezity, ale je jednou ze základních podmínek dobrého zdraví a zdravého životního stylu. Pravidelná aktivita ovlivňuje organismus jako celek, působí na vnitřní prostředí, na činnost jednotlivých orgánů a jejich vzájemnou koordinaci, tím výrazně ovlivňuje vývoj dítěte. Vzniká důležitý vztah vzájemného působení: pohyb ↔ vývoj.

Pro správnost provádění pohybové aktivity je nutné zvládnutí základních pohybových schopností:

Obratnost

Rychlost

Síla

Vytrvalost (Marinov, 2013)

Každá jednotlivá aktivita má různý poměr jednotlivých složek, stejně tak každý jedinec má individuální předpoklady jednotlivé pohybové dovednosti zvládat. Tyto predispozice jsou geneticky determinovány a tréninkem je možno jednotlivé složky dále rozvíjet. Vzájemný poměr a dominanci jednotlivých složek v konkrétních vybraných sportovních aktivitách ukazuje potřeba pohybu v kojeneckém věku. Na přelomu kojeneckého a batolecího období dochází z hlediska rozvoje posturální stability k zásadnímu vývoji – k postavení (vzpřímení) dítěte.

Při doporučování pohybové aktivity pro děti předškolního věku volíme vždy aktivity všestranně rozvíjícího charakteru. Snahou je co nejvyšší zatraktivnění (preferujeme pohybovou aktivitu formou hry). Doporučujeme časté střídání rychlostní, obratnostní a dynamické silové aktivity.

V předškolním věku dítě bezpečně zvládá běh i jeho jednotlivé složky (skoky, doskoky), zvládá úchop míče i odhod. Kolem třetího roku dítě chytne letící míč s přitisknutím paží k tělu. V pěti až šesti letech už míč chytne v letu ze vzduchu. Chůze jako složitá činnost je naprosto jistá až ve druhé polovině tohoto období. Chůze je u tří až čtyřletého dítěte urovnanější, plynulejší. Čtyřleté dítě dovede chodit po špičkách, rovnováha zatím může působit potíže. Pětileté děti chodí jistě, rovnováhové dovednosti jsou dobré. Začínáme s nácvikem gymnastických cviků ovšem s vyloučením extrémních poloh (např. kotrmelec).

Intenzivní potřeba pohybu v tomto věku může být někdy mylně interpretována jako „neklid“ či „nekázeň“ dítěte. Omezování, zakazování či dokonce trestání takovýchto dětí závažně negativním způsobem naruší vztah dítěte k pohybu. Stejně tak opačná situace tedy, nařizování a necitlivý nátlak může vyvolat trvalou nechuť k pohybu a může být počátkem budoucí hypokinezi. Dítěti je pohyb vlastní a každé dítě by mělo mít radost z možnosti se pohybovat až do začátku školního věku (Marinov, 2013).

1.4 VÝVOJ POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ SE ZŘETELEM NA PŘEDŠKOLNÍ VĚK

Pohyb je v předškolním věku u dítěte jednou ze základních potřeb a je i důležitým prostředkem při objevování světa. Pohybové činnosti procházejí u dítěte vývojem, tříleté dítě potřebuje jistotu při pohybu, dělá kratší kroky a nohy klade v širší stopě, často

zakopne, reakce na pokyny je ještě pomalá. Ke konci předškolního období je na dítěti patrná výrazná tělesná změna. Mění se proporce, končetiny se prodlužují, dozrává centrální nervová soustava a dítě už je schopno přesněji řídit svůj pohyb. Dochází ke zdokonalování pohybů, lepší koordinaci a jistotě při jejich vykonávání. Zvládá jízdu na kole, plavání, skoky, překonávání překážek, házení aj.

Úzkou vazbu s pohybovými činnostmi mají i činnosti sebeobslužné a vytváření hygienických návyků, které si dítě procvičuje při mytí rukou, správném používání ručníku. Děti vedeme k samostatnému oblékání, obouvání, úklidu hraček a péči o ně, k ukládání oblečení, samostatnosti při stolování. Podle možností můžeme děti zapojit i do úklidu zahrady a péči o ni. Cílem sebeobslužných činností je, aby dítě získalo základy kulturně hygienických dovedností.

Je proto velmi důležité, aby dítě získalo tyto informace, jež poskytují celoživotní návyk ke zdravému životnímu stylu. Je velmi důležité podporovat děti v samostatnosti (Vágnerová, 1999).

1.5 DIAGNOSTIKA DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Diagnostika dítěte v předškolním věku je zaměřena na sledování a rozvoj následujících oblastí:

- motoriky, grafomotoriky
- zrakového vnímání a paměti
- sluchového vnímání a paměti
- vnímání prostoru
- vnímání času
- základních matematických představ
- řeči (myšlení)
- sociálních dovedností
- sebeobsluhy (samostatnosti)

- hry (Bednářová, Šmardová, 2011)

Na motorické schopnosti a dovednosti budeme pro lepší přehlednost nazírat v několika rovinách:

- hrubá motorika
- jemná motorika
- grafomotorika
- motorika mluvidel
- motorika očních pohybů (Bednářová, Šmardová, 2011)

Pozornost zaměříme i na oblasti s motorikou úzce související, které tvoří podklad pohybových dovedností: hmatové vnímání, vnímání vlastních pohybů, vnímání rovnováhy, vnímání svalového napětí (svalový tonus). Hmatovému vnímání jsou věnovány samostatné sledovací položky, zbývající uvedené oblasti jsou součástí dílčích škál.

Samostatné škály jsou věnovány oblastem souvisejícím zejména s kresbou – vizuomotorice a lateralitě. Duševní a tělesný vývoj dítěte do jednoho roku posuzujeme zejména podle rozvoje motoriky. Dítě v prvním roce svého života udělá v této oblasti zásadní posun: z ležícího novorozence se stane chodící jedinec, který se vydává za poznáním do svého okolí. Níže uváděný rozvoj dovedností je orientační a je tolerována dílčí odchylka v plnění daných úkolů. Novorozenec dělá pohyby nohou, rukou, které nejsou zaměřeny na cíl. Kojenec na konci druhého měsíce zvedá hlavičku, ve třetím měsíci se v poloze na bříšku začíná opírat o předloktí, má hlavičku vzpřímenou i v náruči dospělého. Tato poloha mu umožňuje více pozorovat okolí, lépe ho poznávat. Po čtvrtém měsíci má dítě stále větší zájem o své ruce, prohlíží si je, dává si je do úst. Snaží se dotýkat hraček, uchopovat je.

Uchopení hračky však činí obtíže. Dítě se často splete v odhadu vzdálenosti a umístění hračky, ruka se hračky dotkne mnohdy až po několika pokusech. Opakovanými pokusy se dítě učí koordinovat zrakový vjem a pohyb. Pohyb koordinuje i se sluchovými vjemy, otáčí hlavu za zvukem. V půl roce se dítě umí přetáčet na bříško, natáhnout ruku za hračkou,

kteřá je v jeho dosahu. Vlastními silami se více přibližuje k cíli, který je pro něho zajímavý. Rádo manipuluje s hračkami a předměty v okolí, pozoruje je, prozkoumává. Hračky a předměty uchopuje dlaňovým úchopem, nevyužívá opozici palce. V sedmém měsíci si umí přendat hračku z jedné ruky do druhé, začíná k úchopu používat prsty. Zkouší se plazit, připravovat se na lezení, které zpravidla za měsíc zvládne. V té době si z polohy „na čtyřech“ dokáže samostatně sednout. V devíti měsících je dítě v lezení jisté. Nastává důležitá změna – dítě se samostatně pouští do průzkumu okolí, není závislé v dosažení cíle na dospělém. Získává zkušenosti v odhadu vzdálenosti, s orientací v prostoru.

V tomto období začíná předměty uchopovat mezi palec a ukazováček (tzv. klešťový úchop). Tím, že se samo posadí, se dostávají mluvidla do vertikální polohy. Oproti poloze vleže se mluvidla uvolňují a je možné s nimi obratněji a snáze manipulovat, což je důležité pro vývoj řeči. Chůze po jednom roce tyto dovednosti ještě více podpoří. Samostatný pohyb má pro dítě veliký význam. Může se pustit do objevů ve svém okolí, zajímá ho vše nové, rozvíjí se zvědavost a samostatnost v dosahování předmětů podle vlastního zájmu.

V období batolete mezi prvním a třetím rokem je potřeba pohybu pro dítě jednou ze základních potřeb. Zvyšuje se koordinace pohybů jak v oblasti hrubé, tak i jemné motoriky. Zdokonaluje se v chůzi, začíná běhat, skákat, podlézat, přelézat. V oblasti jemné motoriky stále obratněji uchopuje předměty, manipuluje s nimi. Začíná pracovat se stavebnicemi z větších dílů, s kostkami, tvořivě si hraje s pískem, zvládá prvky sebeobsluhy – nají se, napije se samo, s různou mírou dopomoci si samo vysvlékne a obleče části oděvů. Kolem druhého roku začíná kreslit – období čáranic. Držení psacího náčiní bývá často příčně dlaňové. Některé děti na konci období okolo třetího roku zvládnou jednoduchou kresbu postavy – hlavonožce, začíná se objevovat držení tužky v prstech – špetkové držení.

V předškolním věku tělesné aktivity a obratnost významnou měrou pomáhají dítěti zapojovat se do společných činností s ostatními dětmi. Pohyblivost a přesnost pohybů ovlivňuje rychlost při běhání, skákání, prolézání, hrách s míčem. Menší pohyblivost a zručnost má vliv na preferenci činností. Jestliže je dítě v některé činnosti neobratné, nejisté, bojácné, zpravidla ji po určité době nevyhledává; ať již jsou to činnosti z oblasti hrubé či jemné motoriky, grafomotoriky. Většinou se bez záměrného vedení tato oslabení

nekompenzují; následně tím může být ovlivněno mnoho schopností a dovedností. V oblasti jemné motoriky většina předškolních dětí ráda pracuje se stavebnicemi, mozaikami, zapojuje se do rukodělných činností vyžadujících určitou dávku přesnosti a obratnosti. Nelze opomíjet hmatové vnímání. Hmatové vjemy od raného věku hrají nepostradatelnou úlohu v poznávání světa, jsou nezastupitelné v rozvoji emocí, komunikace. Významný vliv má hmat při rozvoji motoriky, zejména jemné motoriky, v regulaci tělesného napětí. Než dítě začíná více kreslit, popř. před zahájením záměrného cvičení zaměřeného na rozvoj grafomotoriky, je důležité znát lateralitu dítěte. Pro psaní a čtení je důležitá především lateralita oka a ruky. Vzhledem k tomu, že u některých dětí je lateralita ruky zřejmá a není zapotřebí se jejím zjišťováním zabývat, jsou položky zaměřené na posouzení laterality uvedeny v závěru škál.

Lateralizace je pozvolný proces. V prvních měsících a letech života se ve vývoji dítěte střídají období více symetrického či asymetrického užívání rukou. To trvá obvykle do čtyř let. Ve čtyřech letech již většina dětí začíná užívat jednu ruku přednostně jako obratnější a aktivnější. V pěti až sedmi letech se lateralita horních končetin začíná zřetelně projevovat a vyhraňovat, plně se ustaluje v deseti až jedenácti letech.

Oslabení motorických schopností a dovedností

Úroveň motorických schopností a dovedností prolíná celý vývoj dítěte. Ovlivňuje fyzickou zdatnost, výběr pohybových aktivit, zapojení do kolektivu dětí, vnímání, řeč, kresbu, později psaní. Méně obratné děti se liší v přesnosti provedení pohybů i v rychlosti. Často se některým pohybově náročnějším aktivitám pro menší úspěšnost straní. Pohybová neobratnost či opoždění často ovlivní vývoj dalších funkcí.

Oslabení motoriky může ovlivnit řadu školních schopností, dovedností a výkonů, např.:

- zúžený výběr tělesných aktivit v důsledku pohybové neobratnosti
- zapojení do kolektivu, sdílení aktivit s ostatními vrstevníky, může vést až k nežádoucím způsobům chování (dítě volí jiný, nežádoucí způsob k získání pozornosti)
- neobratnost v jemných pohybech může vést při hře k nespokojenosti, přerušování hry, přebíhání mezi aktivitami

- nižší obratnost mluvidel ovlivňuje komunikační schopnosti a dovednosti
- vliv na rozvoj vnímání – vnímání tělesného schématu, prostoru, zrakového vnímání a další
- potíže ve psaní – úprava, čitelnost, rychlost psaní, ovlivnění obsahu psaného

Motorika má vliv na zdravotní stav. Oslabení a chybné návyky z dětství se promítají do zdravotního stavu po celý život jedince (Bednářová, Šmardová, 2011).

Z hlediska motoriky se toto období také označuje jako “zlatý věk hry”. Hra je jednou z hlavních činností takto starých dětí. Populární jsou nejen pohybové hry, ale také hry námětové, ve kterých si dívky hrají třeba na prodavačky, princezny, učitelky a chlapci na popeláře, policisty, traktoristy apod. Společným jmenovatelem takových her je fantazie, symbolismus, tvořivost, plánování a spontánnost (Novotná, Hříchová, Miňhová, 2012).

2 REALIZACE POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ

Realizace pohybových činností by měla podle autorek několika dílů knihy „Předškoláci v pohybu“ probíhat v dobře větraném prostoru tělocvičny, herny či třídy. V letním období a za příznivého počasí je možné využít venkovní prostor.

Podle autorek dělíme pohyb na:

Nelokomoční – změny poloh těla pohyby částí těla na místě:

- vnímat vlastní tělo,
- vytvářet polohy a vnímat je,
- udržovat rovnováhu v různých polohách,
- pohybovat jednotlivými částmi těla,
- zvládat polohy a pohyby těla s využitím náčiní.

Lokomoční – přemísťování těla v prostoru:

- plazení a lezení,
- chůze a běh,
- skoky

Manipulační – ovládání předmětů různými částmi těla:

- házení,
- chytání,
- kopání,
- ovládání předmětu jiným předmětem (Volfová, Kolovská 2008,2009,2011).

3 VÝZNAM A CÍL POHYBOVÝCH AKTIVIT

U předškolních dětí to není tak hrozné, jako u těch starších. Pohyb je totiž jejich biologickou potřebou, kterou musí uspokojit. Pokud s přibývajícím věkem jejich pohybová aktivita upadá, je to většinou důsledkem špatného vzoru rodiče. Děti se totiž učí tak, že napodobují dospělé, hlavně své rodiče. Naučí se tak všemu, co potřebují pro život. Jednou z těchto oblastí je i zdravý životní styl, stravování i fyzická aktivita. Pokud se rodiče nevěnují žádnému sportu, ani nejsou zvyklí trávit volný čas procházkami, dítě to od nich „odkouká“ a s tímto vzorcem chování se ztotožní.

- Sport snižuje nemocnost.
- Pozitivní dopad na psychiku dítěte.
- Udržuje tělesnou hmotnost.
- Zvyšuje kapacitu plic.
- Pomáhá k navozování nových přátelství.
- Pomáhá od psychické únavy, napětí a stresu.
- Zlepšuje srdeční a cévní činnost, snižuje tlak.
- Kolektivní sporty naučí disciplíně a vyrovnávat se s výhrou i prohrou. (Maříková, 2014)

Přirozené zdravé sportování, které by děti rozvíjelo ve všech směrech a bylo pro ně zábavou, tak prakticky vymizelo. S nedostatkem aktivit jako chůze, běhání nebo lezení souvisí i zhoršující se schopnost dětí zvládnout základní pohyby, například hod míčem, kotoul nebo různé druhy skoků, včetně skákání přes švihadlo. Tyto dovednosti pak chybějí jak nesportovcům, tak úzce zaměřeným sportovcům.

Není žádná novinka, že dítě následuje příklad v rodině. Je důležité si uvědomit, že jen málokteré dítě v předškolním věku prahne po pohybu samo od sebe, takže je třeba ho motivovat. Snažit se chodit co nejvíce pěšky, doprovodit ho na hřiště, kde může prolézat, jezdit s ním na kole, koloběžce, na bruslích a učit se všestrannému (Maříková, 2014).

Obezita jako globální zdravotní problém se stále více týká také dětí a dorostu, a to nejen v průmyslově rozvinutých zemích. Zdravotní a epidemiologická sledování v České republice

ukazují, že obézních dětí v poslední době přibývá nebývalou měrou a že tito mladí lidé mají i další zdravotní problémy. Obezita v dospělosti se rozvíjí spolu s ostatními zdravotními riziky častěji u těch, kdo byli obézní, již v období růstu. Rychlé přibývání obezity nelze vysvětlit pouze změnami genofondu, ale především způsobem života – nepříznivě změněnou výživou a všeobecně sníženou pohybovou aktivitou. Nejzávažnějšími patologickými změnami u obézní mládeže je inzulinová rezistence a tím i častější výskyt diabetu typu 2, zvýšení hladiny sérových lipidů, zvýšený krevní tlak, časté bývají ortopedické a psychologické problémy. Diagnostika počátečních stádií obezity, intervence týkající se životního stylu a náprava dalších zdravotních potíží jsou proto nezbytné (Lisá, Pařízková, 2007)

4 DĚTSKÉ VENKOVNÍ HŘIŠTĚ

Jsou to ostrůvky zábavy a místa přirozeného pohybu, kde děti často zapomenou na čas. Venkovní hřiště rozvíjejí společenskou socializaci, fantazii a fyzickou kondici. Pohyb na čerstvém vzduchu přispívá k upevnění zdraví.

Dětská hřiště v Plzni přináší dětem spoustu zábavy a radosti ze hry. Pokud jsou dětská hřiště vyřešena s pochopením pro dětský svět, poskytnou dětem atraktivní a kreativní herní prostředí, které rovněž napomáhá fyzickému a duševnímu rozvoji dítěte. Děti se potom s radostí vrhají do hry, která jim nabízí množství aktivit, výzvy k lepším výkonům i kreativitu.

4.1 PRVKY DĚTSKÝCH HŘIŠŤ

Myslím si, že dětská hřiště by měla být vhodně koncipována tak, aby nabízela hrací prostor pro děti různých věkových kategorií. Jak dítě roste, postupně si vybírá atrakce odpovídající jeho věku. Pro menší děti zhruba do 6 let jsou vhodné především pískoviště, skluzavky, houpačky, prolézačky, trampolíny nebo domečky. Malé děti přitahují již svým tvarem i barevným provedením. Pro starší děti do 12 let jsou to různé šplhací herní prvky, šikmé horolezecké stěny, vertikální sítě, lanové konstrukce a opičí dráhy, u nichž je cílem zvládnout celý okruh bez dotyku se zemí. U starších dětí jsou oblíbené skateboardové rampy, lezecké stěny a jiné objekty na šplhání.

4.2 ROZDĚLENÍ DĚTSKÝCH HŘIŠŤ

Dětská hřiště můžeme z širšího hlediska rozdělit na:

- Hřiště pro soukromé objekty (rodinné zahrady, chaty, chalupy, prvky do interiéru)

Jsou obvykle navrhovány na přání a míru zákazníka. Je důležité především akceptovat věkovou kategorii dětí, pro které je hřiště určeno. Mohou být zajímavým doplňkem pro kompozici zahrady, ale také její dominantou. Je vhodné si předem promyslet praktickou stránku umístění a rozsahu dětského hřiště ve vztahu k údržbě zahrady, kontroly nad hrajícími si dětmi a také ve vztahu k domácím mazlíčkům.

Obrázek 1 - hřiště pro soukromé objekty

- Hřiště pro veřejná prostranství (školy, parky, sídliště a jiná zařízení)

Jedná se obvykle již o sestavy většího rozsahu, než je tomu u hřišť pro soukromé objekty, které bývají členěny dle cílových věkových kategorií dětí.

- hřiště pro děti předškolního věku
- hřiště pro nižší školní věk (cca 6-9 let)
- hřiště pro vyšší školní věk (od 10let)
- sportoviště

Prvky pro veřejná prostranství musí odpovídat platným normám. Rozsah zpracování a využitelnosti hřiště závisí na požadavcích investora a především na jeho finanční představě a možnostech.

Obrázek 2 - hřiště pro veřejná prostranství

Obrázek 3 -hřiště pro veřejná prostranství

- Hřiště pro seniory

Jedná se o speciální typ hřiště, umísťovaného především v zahradách u domovů pro seniory. Herní prvky jsou přizpůsobeny fyzickým možnostem a možnostem využití osobami vyšších věkových kategorií. Obvykle je navrhováno komplexní řešení zahrady tak, aby byly jednotlivé prvky (herní prvky, zeleň, přístupové chodníky, mobiliář) ve vzájemném souladu.

Obrázek 4 – hřiště pro seniory

- Hřiště pro nevidomé (jako součást Zahrady smyslů)

Tento typ hřiště není v současné době na území ČR zatím příliš rozšířen. Jedná se o nákladnější a složitější řešení, jehož cílem je vytvořit prostor, který bude účelně využitelný osobami s poškozením zraku. Jeho účel může být komplexní nebo konkrétní, obvykle však prvky slouží k procvičování prostorové orientace, vzdělávání či povzbuzování ostatních funkčních smyslů zrakově postižených. Zahrady smyslů lze pak celkově vnímat jako prostor, určený již širší veřejnosti, přizpůsobený jak osobám se zrakovým postižením, tak i

osobám jinak handicapovaným, prostor, který by měl podporovat smyslové vnímání těchto osob a zároveň jim dávat najevo, že jsou součástí běžné společnosti. (Morys, 2011)

Obrázek 5 – hřiště pro nevidomé

Obrázek 6- hřiště pro nevidomé

4.3 BEZPEČNOST DĚTSKÝCH HŘIŠŤ

Dětská hřiště a atrakce slouží k zábavě těch nejmenších. Je velice důležité, aby nejen dodané herní prvky a na nich použité materiály, ale i hřiště jako celek splňovaly ty nejpřísnější bezpečnostní podmínky a garantovaly nám bezpečnost našich ratolestí. Použité materiály musí být kvalitní, dokonale opracované a trvanlivé. Dalším základním požadavkem je také zdravotní nezávadnost. Tyto požadavky jsou dány i platnou legislativou v jednotlivých zákonech či vyhláškách. Zařízením dětských hřišť se věnuje norma ČSN EN 1176. Jsou v ní definovány požadavky na použité materiály, provádění konstrukcí a všeobecné i specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro houpačky, skluzavky a lanové dráhy a kolotoče včetně pokynů pro zřizování, kontrolu, údržbu a provoz. Bezpečností povrchů dětských hřišť tlumících náraz se zabývá norma ČSN EN 1177, aby bylo minimalizováno těžké poranění dítěte v případě pádu. Aby nám dětská hřiště dlouho a spolehlivě sloužila, nesmí se zapomínat na pravidelnou péči a údržbu.

4.3.1 HLAVNÍ ZÁSADY BEZPEČNÉHO PROVOZU

Jsou stanoveny ukazatele na bezpečný pád a dopad, zabránění riziku zachycení, dostatečný volný prostor při pohybu a na zabránění riziku stlačení.

Hlavním ukazatelem, kterým se toto pravidlo řídí, je výška volného pádu „VVP“ (největší svislá vzdálenost od jednoznačně uvažované opory těla k dopadové ploše pod ní). Je to např. vzdálenost mezi podestou a terénem hřiště, dále vzdálenost mezi hrazdou a terénem hřiště. Na základě výšky pádu se stanovuje rozloha dopadové plochy. Základním rozměrem je 150 cm od vyvýšené části zařízení pro výšku pádu 150 cm. S rostoucí výškou volného pádu se zvětšuje i dopadová zóna. Nad výšku volného pádu 300 cm musí být zařízení konstruováno tak, aby nebylo možno zařízení opustit jinak než určeným způsobem a musí být zabráněno možnosti pádu. Nejvyšší možná výška volného pádu u zařízení dětských hřišť je 300 cm. Dle výšky volného pádu je odvozen i druh a mocnost materiálu v dopadové zóně. Jaké jsou vhodné materiály pro tlumení v dopadových zónách? Používá se písek, dřevěné štěpky, kůra, kačírek a konečně dlaždice z recyklované gumy. Je vhodné volit materiál do dopadové plochy individuálně, neboť každý z materiálů má své dobré vlastnosti, ale i nevýhody. Každý herní prvek má svoji ochrannou zónu; tyto zóny se mohou v některých případech vzájemně překrývat. To znamená, že herní prvky, které spolu sousedí, mohou být rozmístěny tak, že se jejich dopadové zóny překrývají. Avšak dle druhu herního prvku a dle výšky pádu je nutno určit, ve kterém případě je překrývání dovoleno a kdy je zakázáno. Proto uvedená norma od roku 2009 uvádí provedení vstupní kontroly před uvedením hřiště do provozu. Nezávislý odborný technický kontrolor tak objektivně vypočítá a určí, zda jsou herní prvky rozmístěny v souladu s požadavky normy.

Velmi důležitým aspektem týkajícím se bezpečnosti, je zabránění riziku zachycení. Zařízení musí být sestaveno tak, aby žádné otvory netvořily zdroje nebezpečí zachycení – rizika zachycení totiž tvoří tzv. „neočekávané překážky“ a bývají zdrojem častých a vážných úrazů. Všeobecně lze říct, že zařízení může obsahovat jen takové malé otvory, do kterých dítě nemůže danou část těla strčit, anebo natolik velké, aby mohlo vsunutou část těla bezpečně vytáhnout.

Při tzv. „nuceném pohybu“ např. při houpání na houpačce, jízdě po skluzavce, točení na kolotoči apod. je nezbytné, aby u herního prvku byl předepsaný volný prostor. Tento prostor norma uvádí dle charakteru prvku, v návaznosti na výšku pádu apod. Při montáži musí být požadavky na volný prostor dodrženy a jsou poté předmětem ročních kontrol.

Všeobecně lze říci, že pohyb všech zařízení by měl končit nejméně 230 mm nad pevnou podložkou tak, aby nemohlo dojít k poranění hlavy (např. vahadlová houpačka, kolébačky). U některých zařízení stanovuje norma ještě větší vzdálenost. Možná rizika jsou opět předmětem ročních kontrol. (Houžvičková, Dupal, 2010)

4.3.2 ZVLÁŠTNÍ POVINNOSTI PROVOZOVATELE

Kontrola po instalaci – vstupní kontrola se provádí na dokončených nových hřištích, a to kompetentní osobou, která posoudí shodu s odpovídajícími částmi ČSN EN 1176 (je nutno vyloučit montážní závady)

Běžná vizuální kontrola se provádí zpravidla denně, umožňuje rozeznat nápadné zdroje nebezpečí (utržené části zařízení, sklo a injekční stříkačky v prostoru hřiště atd.). Provádí ji pověřený pracovník provozovatele.

Provozní kontrola se provádí pravidelně v rozmezí 1–3 měsíců (dle doporučení výrobce) s přihlédnutím k charakteru hřiště a jeho návštěvnosti. Sleduje technický stav herních prvků a dopadových ploch. Provádí proškolená osoba (údržbář, technik) pověřená provozovatelem a ve vztahu k zařízení se řídí pokyny od výrobce. Může být rovněž pověřena odborná firma nebo přímo výrobce.

Hlavní roční odborná technická kontrola se provádí za účelem zjištění celkové úrovně bezpečnosti zařízení, základů a povrchů, např. shody s předpisy a normou (normami), včetně jakýchkoliv změn udělaných jako výsledek stanovení bezpečnostních opatření, povětrnostních vlivů, známek rozpadu nebo koroze a jakékoliv změny úrovně bezpečnosti zařízení, plynoucí z provedených oprav nebo dodatečně vestavěných nebo vyměněných částí. Provádí se minimálně jednou za 12 měsíců. Provádí ji oprávněná osoba; na základě Metodiky MŠMT č. j. 24 199/2007–50, platná od ledna 2008 a

Metodiky Státního zdravotního ústavu ČR CHŽP 35–112/07–10 se doporučuje nezávislá certifikovaná osoba bez vazby na výrobce či provozovatele „odborný technický kontrolor“.

Běžná údržba zařízení hřišť a ploch musí sestávat z preventivních opatření, aby byla zachována jejich bezpečnost a funkčnost. Zahrnuje utažení upevňovacích prvků (při provozní kontrole), přetření a opětovná úprava povrchů dle doporučení od výrobce, údržbu všech povrchů tlumících nárazy (při provozní kontrole), promazání ložisek (většinou 1× za rok), doplnění sypkého materiálu dle značek od výrobce (při provozní kontrole), čištění, odstranění skleněných střepů a jiných úlomků či znečišťujících příměsí (denně), sekání travnatých ploch a úklid dle provozního řádu apod. Korekční údržba musí zahrnovat opatření směřující k nápravě závad nebo k opětovnému navození nezbytné úrovně bezpečnosti zařízení hřiště a jeho povrchu.

Dokumentace provozovatele, která musí podle paní Houžvičkové a pana Dupala obsahovat:

- a) prohlášení o shodě
- b) návody výrobce ke kontrole a údržbě
- c) návody k obsluze, v případě potřeby
- d) záznamy provozovatele, např. deník
- e) určité konstrukce a nabídkové dokumenty
- f) v případě zranění dítěte záznamy o úrazech
- g) provozní řád hřiště
- h) návštěvní řád

Na hřišti musí být umístěn znak (piktogram) poskytující informace pro uživatele a kontrolu:

- a) telefonní číslo k přivolání záchranné služby
- b) telefonní číslo k nahlášení závažných poškození
- c) název hřiště
- d) adresa hřiště
- e) ostatní odpovídající místní informace je-li to možné

Další povinností jsou zásady provozu a hygiena volných hracích ploch. Venkovní hrací plochy s pískovištěm: Četnost kontroly stanoví v minimálním rozsahu kontrolní plán orgánů ochrany zdraví (krajské hygienické stanice – KHS). Dle zkušeností se doporučuje 1x ročně, podle potřeby a podmínek provozu zařízení, např. před začátkem sezóny nebo během sezónního provozu. (Houžvičková, Dupal, 2010)

4.3.3 POŽADAVKY VE VZTAHU K VÝSTAVBĚ HŘIŠTĚ

Výběr materiálů pro dětská hřiště by měl být zohledněn na nehořlavost, nezávadnost a odolnost (např. hniloba, koroze, tvorba třísek).

- Části z řeziva musí být navrženy takovým způsobem, aby dešťové srážky mohly volně odtékat, a aby nedocházelo k hromadění vody. Specifické požadavky jsou stanoveny pro případ styku s půdou.
- Kovové součásti musí být odolné proti povětrnostním vlivům. Kovy vytvářející jedovaté kysličníky, které se odlupují nebo odprýskávají, musí být chráněny nejedovatým nátěrem.
- Syntetické materiály: Jestliže je při údržbě obtížné určit, v jakém okamžiku se materiál stává křehkým, výrobci musejí poskytnout údaj o době, po jejímž uplynutí má být provedena výměna součásti nebo zařízení. Mělo by být možné, aby provozovatel dětského hřiště vizuálně rozeznal nadměrné opotřebení krycí vrstvy

plastů vyztužených skleněnými vlákny výrobků určených pro skluzavky před tím, než by uživatel přišel do styku s nechráněnými skleněnými vlákny.

- Nebezpečné látky nesmějí být použity v zařízení dětského hřiště takovým způsobem, aby mohly vyvolat škodlivé zdravotní účinky u uživatele zařízení. Z hygienického hlediska je nejvhodnější dopadovou plochou pryžová, která je neprašná, bez údržby, omyvatelná vodou (deštěm). Na dalším místě lze preferovat před kačírek. Neboť jím lehce voda protéká, zachovává si přirozené navrstvení (nezhutňuje se). Použití kůry do dopadových ploch nedoporučujeme, neboť vytváří často plísň.

Dřevěné zařízení musí být zhotoveno ze dřeva s nízkou náchylností k tvorbě třísek (nevhodnost jehličnatých dřevin). Povrch zařízení vyrobeného z jiných materiálů (např. skleněných vláken) se nesmí odštipovat. Zařízení nesmí obsahovat vyčnívající hřebíky, přečnívající ukončení ocelových lan nebo komponenty s hroty či ostrými hranami. Vyčnívající závity šroubů na jakékoli přístupné části zařízení musí být trvale zakryty, např. půlkulatými maticemi. Matice a hlavy šroubů, které vyčnívají méně než 8 mm, musí být bez ostřin. Všechny sváry musí být hladce vybroušeny. Další požadavky se týkají přečnívajících částí, rohů, hran apod. (zaoblení, poloměr zaoblení atd.)

Další doporučení při výstavbě hřiště jsou zázemí pro doprovod – lavičky, odpadkové koše (městský mobiliář), příjezd pro kočárky – zpevněné plochy, pískoviště a lavičky ve stínu, soustředění prvků na hřišti s rozdělením prvků pro různé věkové kategorie, orientování skluzavek na sever (nebo severozápad), umístění houpaček ke stranám hřišť (malá frekvence pohybu dětí bezp. prostorem), dostatečně velké branky pro vjezdy mechanizace, zpravidla 1000 až 1500 mm, vrata nebo demontovatelné pole plotu (výměna písku v pískovišti, doplnění materiálu v dopadových zónách apod.), bezbariérové přístupy pro postižené děti (Houžvičková, Dupal, 2010)

5 CÍL, ÚKOLY PRÁCE

Cílem bakalářské práce bylo zmapovat a analyzovat venkovní dětská hřiště v deseti obvodech města Plzně. Snažila jsem se vyhledat co nejvíce dětských hřišť ve všech obvodech města Plzně.

Byla sestavena anketa spokojenosti s vybavením a vzdáleností dětských hřišť. Anketa byla určena pro návštěvníky a zároveň rodiče předškolních dětí, který jsem převážně rozeslala pře internet. Otázky se týkaly periodicity návštěv jednotlivých hřišť, spokojeností s jejich podobou, nejoblíbenějších herních prvků, preferováním povrchu hřiště a jiné.

6 METODIKA PRÁCE

Tento výzkum jsem prováděla formou dotazníkových formulářů poslaných přes internet rodičům předškolních dětí. Na základě náhodného výběru jsem oslovila rodiče na dětských hřištích.

Informace o dětských hřištích ve městě Plzeň jsem získala z internetu, mapy města a doporučení různých návštěvníků hřišť.

6.1 PŘEHLED DĚTSKÝCH HŘIŠŤ V PLZNI

Plzeň je statutární město na západě Čech a metropole Plzeňského kraje. Leží na soutoku řek Radbuzy, Úhlavy, Úslavy a Mže, z nichž vzniká řeka Berounka. Dnešní Plzeň se rozkládá na ploše 13 767 ha, území se rozděluje do deseti městských obvodů. Celkem v Plzni žije zhruba 171 000 obyvatel, je tak čtvrtým největším městem v České republice. (Pecuch, 2018)

Plzeň je podle obecně závazné vyhlášky č. 8/2001, Statut města, ve znění pozdějších změn, rozdělena do deseti městských obvodů s vlastními orgány samosprávy. Městský obvod je chápán jako organizační jednotka města a správní obvod pro výkon přenesené působnosti. (Pecuch, 2021)

Městský obvod Plzeň 1 se nachází v severní části Plzně, a proto je někdy také nazýván Severní Předměstí. Zahrnuje území Bolevce, Košutky, Lochotína, Vinic, Bílé Hory a Roudné. Katastrální výměra obvodu činí 2 489 ha.

Dětská hřiště Lochotín

- Ledecká 37
- Alej Svobody 46
- Alej Svobody 39
- Sokolovská 147
- Komenského 5
- park U Bazénu
- Sokolovská 110
- Alej svobody 36
- Elišky
Krásnohorské 22
- Sokolovská 21-
23

Obrázek 7 – park U Bazénu

Dětská hřiště Bolevec

- Nýřanská 34
- Tachovská 15
- Tachovská 37-39
- Kaznějovská 33
- Kaznějovská 52
- Nýřanská 20
- U Jam 19
- U Jam 22-24
- Plaská 39
- Pod Stráží
- U Velkého rybníka 107-109
- Jesenická 1-3
- Gerská 22-24
- Kaznějovská 47
- Brněnská
- Nad ZOO
- Pálavská 64
- Bzenecká

Obrázek 8 – Tachovská

Dětská hřiště Košutka

- Kralovická 63-65
- Žlutická 1-7
- Žlutická 56
- Turistická 12
- Kotíkovská 20
- Rabštejská
- Manětínská 11
- Studentská 75
- Žlutická 39

Obrázek 9 - Kotíkovská

Dětská hřiště Roudná

- Pod Všemi svatými
- Na Roudné 79
- V Lužánkách
- K Stráži
- Na Poříčí
- Pod Záhorskem 29

Dětská hřiště Bílá Hora

- Zručská cesta

Městský obvod Plzeň 2 - Slovany tvoří místní části Božkov, Doudlevice (část), Hradiště, Koterov, Lobzy (část) a Východní Předměstí (část). Katastrální výměra obvodu je 1 864 ha.

Dětská hřiště Slovany

- Madagaskar
- Škoda sport park
- Barákova
- Šeříkova
- Plzeňská cesta
- Šlajsna Čechurov
- Spojovací
- Jetýlek
- Habrmannova

- Homolka
- Mikulášské nám.

Obrázek 10 - Jetýlek

Obrázek 11 - Homolka

Dětská hřiště Božkov

- Božkovský ostrov

Dětská hřiště Hradiště

- U Úhlavy

Obrázek 12 - U Úhlavy

Městský obvod Plzeň 3 je svojí rozlohou 3 487 ha největším plzeňským obvodem. Též je označován jako centrální obvod. Obvod slučuje jak historickou část města, tak části mladší jako Bory, Doudlevice, Skvrňany, Nová Hospoda, Zátiší, Valcha či Radobyčice.

Dětská hřiště Plzeň střed

- Rybářská 7
- Štruncovy sady
- Divadelní 8
- Korandova Plachého x
- Divadelní 14
- Přeštická 4

Dětská hřiště Jižní předměstí

- Schwarzova 19
- Karla Vokáče 21
- Park Na Hvězdě
- Čermákova 56
- Čermákova 60
- Čermákova 74
- Čermákova 29
- Hudební 3
- Sukova 10
- Náměstí míru
- Arbesova 11

Obrázek 13 – Park Na Hvězdě

Dětská hřiště Bory

- Sukova 13
- Sukova 7-9
- Klatovská x
Sukova 1
- Boettingerova 16
- Raisova 3
- Baarova 1
- Majerova 32
- Adellova 6
- Skupova 6
- Skupova 20
- Luďka Pika 1
- Šimerova 5
- U Borského
parku 22
- Skupova 41
- Heyrovského 46
- Heyrovského 48
- Heyrovského 52
- Heyrovského 56
- Heyrovského 31
- U Borského
parku 38

Obrázek 14 - Heyrovského

Dětská hřiště Přední Skvrňany

- Na okraji 20
- Křimická 46
- Křimická 22
- Nade Mží 1
- Křimická 9
- Křimická 19
- Tichá 11
- Tichá 19
- Malesická 7

Dětská hřiště Zadní Skvrňany

- Vojanova 13
- Vojanova 5
- Vojanova 27
- T. Brzkové 60
- Lábkova 89
- Lábkova 79
- Lábkova 53
- Macháčkova 34
- Macháčkova 43
- Karla Steinera 25
- Lábkova 43
- Lábkova 37
- Karla Steinera 36
- Lábkova 35
- Lábkova 29
- Terezie Brzkové 22
- Macháčkova 2
- Karla Steinera 10
- Lábkova 1
- Lábkova 4
- Lábkova 2
- Pecháčkova 22
- Pecháčkova 14
- Pecháčkova 39
- Pecháčkova 11
- Waltrova 1
- Waltrova 13
- Waltrova 19
- Waltrova 32
- Waltrova 40

Obrázek 15 -Lábkova

Obrázek 16 -Lábkova

Obrázek 17 - Lábkova

Dětská hřiště Radobyčice

- Náves
- V Podhájí 12

Dětská hřiště Valcha

- K Sokolu 1

Dětská hřiště Nová hospoda

- Prostřední 46
- Krajní 4
- K Merfánům 17

Dětská hřiště Zátíší

- Kreuzmannova 9

Čtvrtý plzeňský městský obvod se nazývá podle jedné z původních osad Doubravka. Obvod tvoří východní část města Plzně a skládá se z původních obcí Doubravka, Letná, a Lobzy, které jsou dnes již srostlé v jeden městský celek, a z obcí Bukovec, Červený Hrádek, Újezd a Zábělá tvořících stále ještě samostatné satelity. Rozloha obvodu činí 1 865 ha.

Dětská hřiště Doubravka

- Těšínská 3, 6
- Partyzánská 20
- Ke Kukačce 1-3
- Těšínská 10-12
- Staniční 61
- Ke Kukačce 21

- Na Dlouhých 27-29
- Masarykova 11
- Masarykova 29
- Zábělská 29
- Kolmá 3
- Mohylová 101
- Pod Lesem 9
- Ke Sv. Jiří 21
- Smrková 10
- Smrková 30
- park V Homolkách
- Družby 13
- Pod Chlumem 10
- Partyzánská 44-46
- Habrmanův park

Obrázek 18 – Habrmanův park

Obrázek 19

Obrázek 20

Dětská hřiště Bukovec

- Klidná ul.
- Chlumek

Dětská hřiště Újezd

- Staroveská 7
- Levandulová 64
- Hrádecká 7

Obrázek 21 - Levandulová

Dětská hřiště Lobzy

- Lobežská louka
- Lobežský park
- Dlouhá 28
- Pod Vrchem 43
- Pod Vrchem 75
- Nad Dalmatinkou 6

Obrázek 22 – Pod Vrchem

Obrázek 23 – Pod Vrchem

Obrázek 24 – Nad Dalmatinkou

Dětská hřiště Červený Hrádek

- U Hřiště

Městský obvod Plzeň 5 - Křimice se svou rozlohou 776 ha nachází na západě statutárního města. Obvod tvoří téměř celé katastrální území historické obce Křimice a nepatrný jihozápadní výběžek katastru historické obce Radčice u Plzně. Obvodem protéká řeka Mže.

Dětská hřiště Křimice

- Korela
- K Nádraží

Obrázek 25 – K Nádraží

Obrázek 26- K Nádraží

Plzeň 6 - Litice je městský obvod v jižní části statutárního města Plzně. Obvodem protéká Litický potok a řeka Radbuza, na které byla vybudována přehradní nádrž České údolí. Katastrální výměra obvodu činí 1 081 ha

Dětská hřiště Litice

- Blíževedly

Městský obvod Plzeň 7 - Radčice má rozlohu 412 ha. Nachází se na západní straně Plzně. Leží na levém břehu řeky Mže a při výjezdu směrem na Plzeň je sevřen chráněným přírodním skalním útvarem, na kterém je postaven romantický zámek z počátku 20. století.

Dětská hřiště Radčice

- Jilmová

Městský obvod Plzeň 8 - Černice rozkládající se na výměře 501 ha se nachází v jižní části Plzně. Severozápadní hranici tvoří pravý břeh řeky Úhlavy, na jihovýchodě do jeho katastru zasahuje les, jehož cyklostezky vás dovedou až na zříceninu hradu Radyně.

Dětská hřiště Černice

- K Lutové

Pod Městský obvod Plzeň 9 - Malesice patří kromě obce Malesice nacházející se severozápadně od centra Plzně také obec Dolní Vlkyš. Katastrální výměra obvodu je 903 ha.

Dětská hřiště Malesice

- Ke Sv. Josefu

Městský obvod Plzeň 10 - Lhota se rozkládá v jihozápadním okraji Plzně na ploše 389 ha.

Dětská hřiště Lhota

- Náves

Obrázek 27 - Náves

6.2 POPIS DOTAZNÍKU

Dotazník čítal 12 otázek z toho 7 uzavřených, 4 polootevřené a 1 otevřenou. Během jednoho měsíce bylo vyplněno 178 dotazníků.

Otázka č. 1 – Jak často navštěvujete dětská hřiště v Plzni? (hřiště vhodné pro předškolní děti)

Otázka č. 2 – Jste spokojen/a se vzdáleností dětského hřiště od vašeho bydliště?

Otázka č. 3 - Preferujete spíše více menších hřišť (u každého domu nebo bloku domů), i když se bude jednat jen o pískoviště a 1-2 herní prvky, nebo spíše méně větších hřišť s více herními prvky, i když bude nutné k nim docházet?

Otázka č. 4 – V jakém plzeňském obvodu se vaše oblíbené dětské hřiště nachází?

Otázka č. 5 – Jaký povrch preferujete na dětském hřišti?

Otázka č. 6 – Uvítal/a byste přírodní hřiště? (dominovala by zde zeleň a přírodní prvky)

Otázka č. 7 - Jste spokojen/a se stavem dětských hřišť v Plzni?

Otázka č. 8 - Které herní prvky Vaše oblíbené dětské hřiště obsahuje?

Otázka č. 9 - Které herní prvky jsou u Vašich dětí oblíbené?

Otázka č. 10 - Co byste ještě uvítal/a na dětském hřišti?

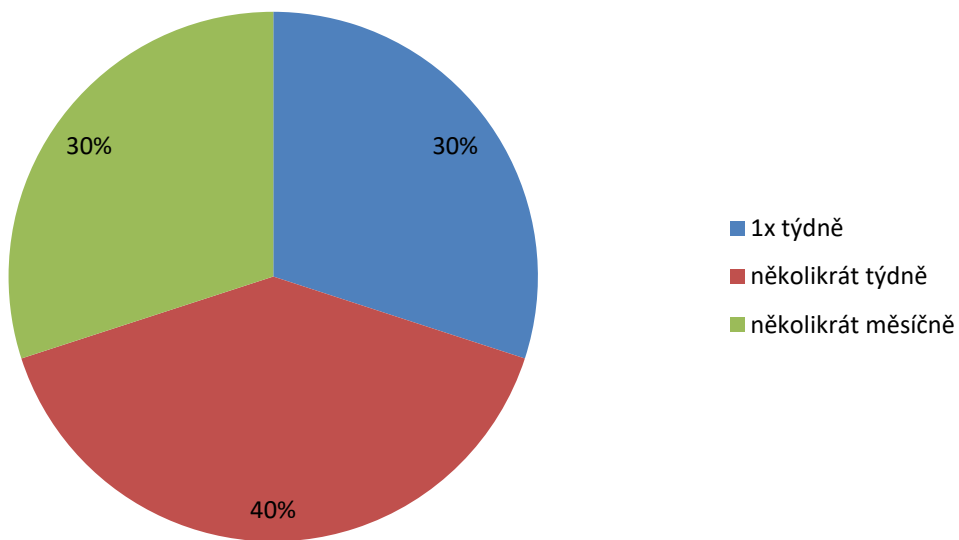
Otázka č. 11 - Jaké další věci Vám u hřiště chybí?

Otázka č. 12 - Jaké jsou největší nedostatky na dětských hřištích v Plzni?

7 PRAKTICKÁ ČÁST

7.1 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU

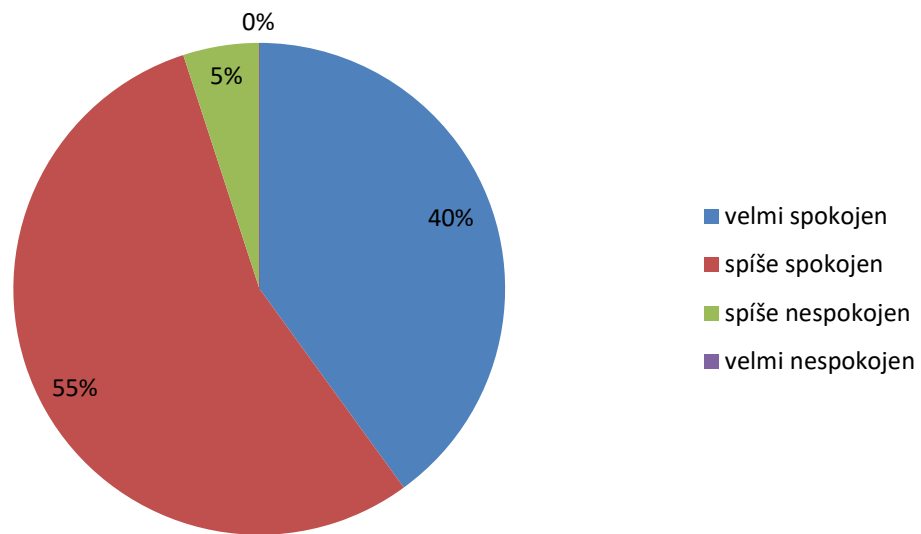
Otázka č. 1 - Jak často navštěvujete dětská hřiště v Plzni? (hřiště vhodné pro předškolní děti)

Graf 1

Několikrát týdně tráví svůj volný čas na dětském hřišti 40% dotázaných. Několikrát měsíčně ho navštíví 30% dotázaných a jedenkrát týdně tráví s dětmi na dětském hřišti 30% dotázaných.

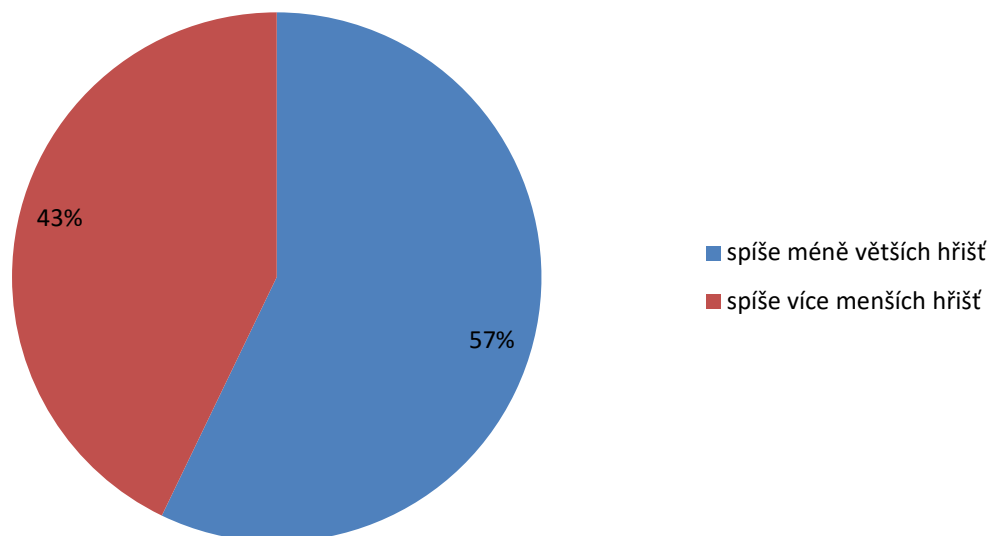
Otázka č. 2 - Jste spokojen/a se vzdáleností dětského hřiště od Vašeho bydliště?

Graf 2

Z grafu je patrné, že 40% dotázaných je velmi spokojeno s dětskými hřišti v Plzni. Spíše spokojeno je 55%. Spíše nespokojeno je 5% dotázaných a velmi nespokojen není nikdo.

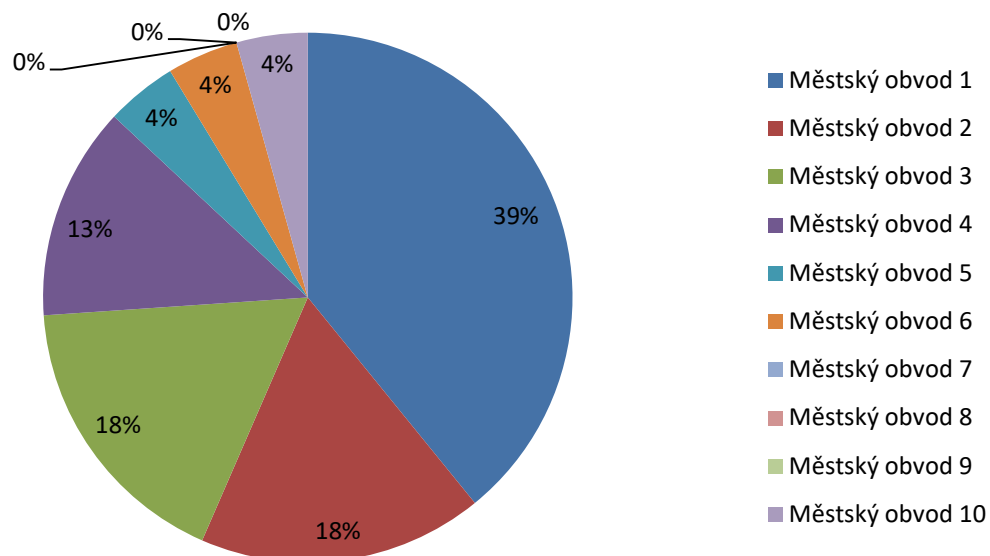
Otázka č. 3 - Preferujete spíše více menších hřišť (u každého domu nebo bloku domů), i když se bude jednat jen o pískoviště a 1-2 herní prvky, nebo spíše méně větších hřišť s více herními prvky, i když bude nutné k nim docházet?

Graf 3

Vzhledem k odpovědím je zřejmé, že většina respondentů preferuje méně větších hřišť.

Otázka č. 4 – V jakém plzeňském obvodě se Vaše oblíbené dětské hřiště nachází?

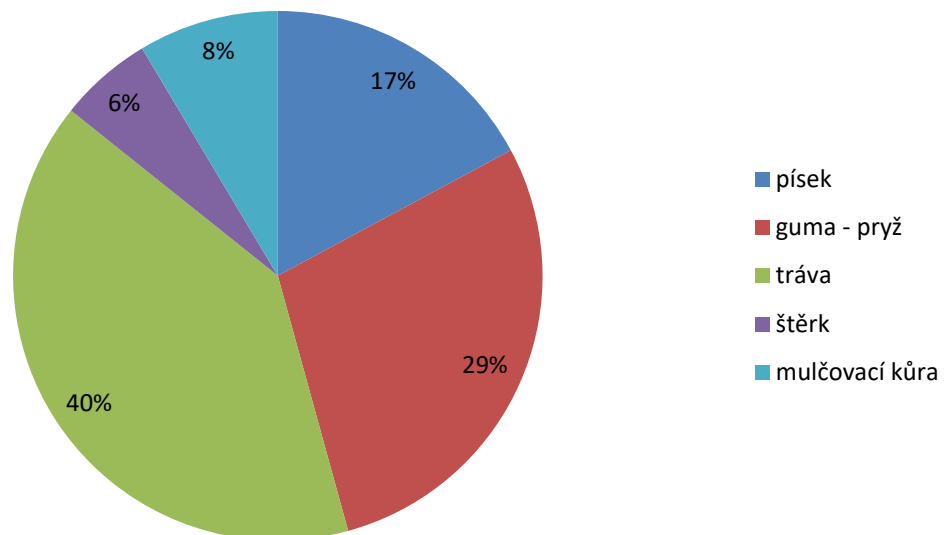

Graf 4

39% respondentů má své oblíbené dětské hřiště v obvodě Plzeň 1. Stejný počet respondentů v obvodech Plzeň 2 a Plzeň 3. 13% dotázaných navštěvuje oblíbená hřiště

v obvodě Plzeň 4. V obvodě Plzeň 5 má oblíbené dětské hřiště 4% respondentů, další 4% v obvodě Plzeň 6 a poslední 4 % v obvodě Plzeň 10.

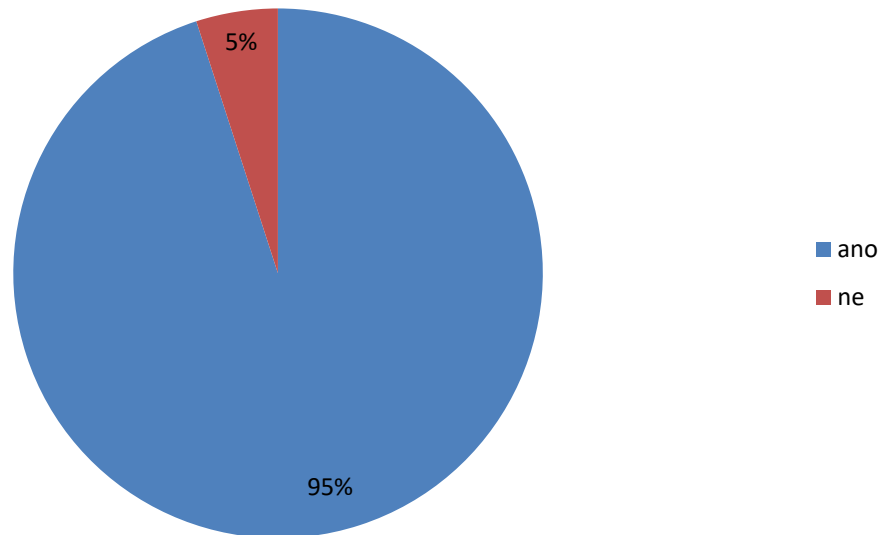
Otázka č. 5 – Jaký povrch preferujete na dětském hřišti?

Graf 5

Nejoblíbenější povrch na dětských hřištích je tráva. Druhý v pořadí je pryž, potom písek. 8% dotazovaných má oblíbenou mulčovací kůru a nejméně oblíbený je štěrk.

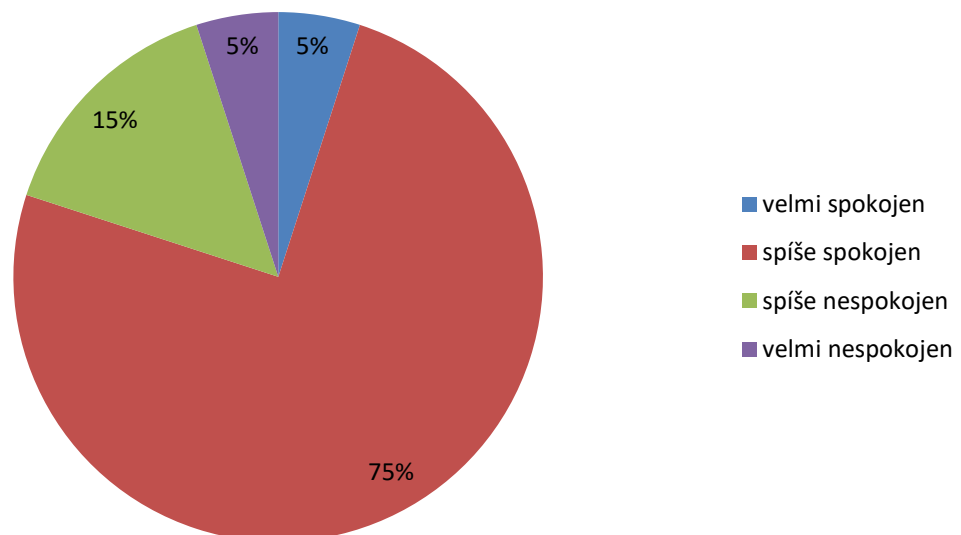
Otázka č. 6 – Uvítal/a byste přírodní hřiště? (dominovala by zde zeleň a přírodní prvky)

Graf 6

Dle grafu by přírodní hřiště uvítalo 73 % respondentů.

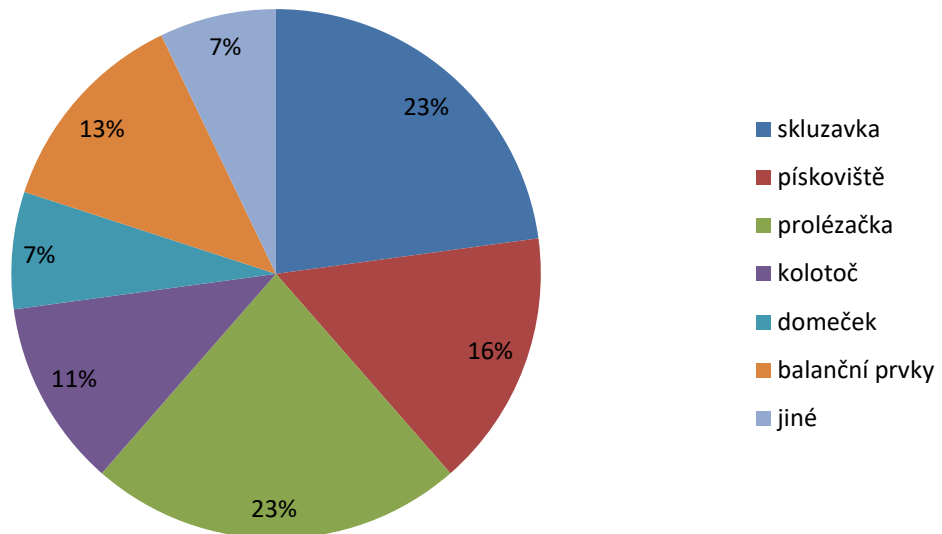
Otázka č. 7 – Jste spokojen/a se stavem dětských hřišť v Plzni?

Graf 7

Se stavem dětských hřišť v plzeňských obvodech je spíše spokojeno 75 % dotázaných. 15 % je jich spíše nespokojeno a 5 % návštěvníků dětských hřišť je velmi spokojeno a zároveň 5 % je velmi nespokojeno.

Otázka č. 8 - Které herní prvky Vaše oblíbené dětské hřiště obsahuje?

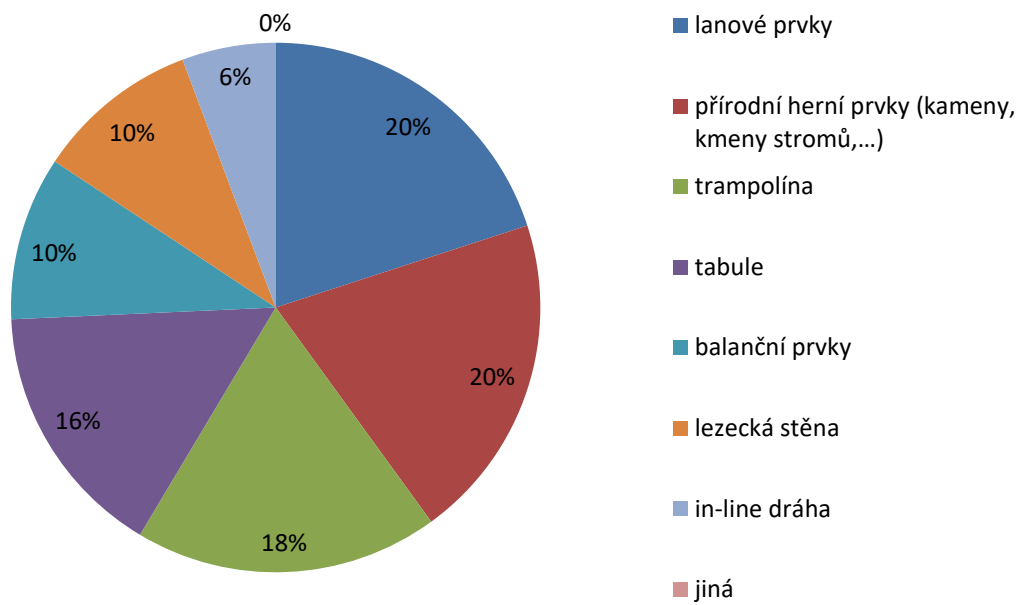
Graf 8

Podle grafu je patrné, že na oblíbených dětských hřištích je převážně skluzavka 23 % a prolézačky 23 %, dále také pískoviště 16 %, balanční prvky 13 % a kolotoč 11 %. Pouze malý počet respondentů odpověděl, že jeho oblíbené hřiště obsahuje domeček a jiné prvky.

Otázka č. 9 - Které herní prvky jsou u Vašich dětí oblíbené?

Z odpovědí je patrné, že u dětí jsou nejvíce oblíbené skluzavky a houpačky. Potom také kolotoč, provazové prolézačky a lezecké stěny. Výjimečně se objevily prvky jako pískoviště, tabule, domeček, parkurové překážky a balanční prvky.

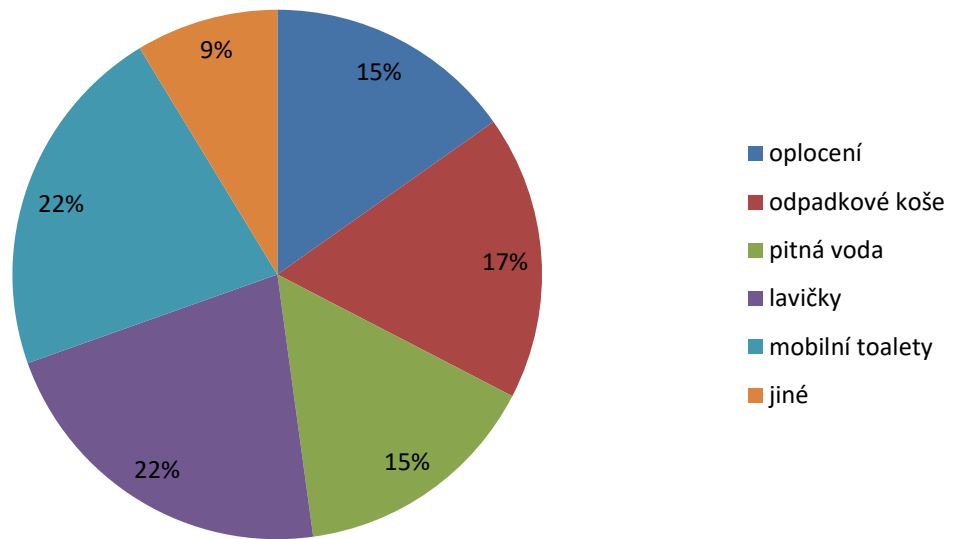
Otázka č. 10 - Co byste ještě uvítal/a na dětském hřišti?

Graf 9

Z tohoto grafu je patrné, že by respondenti na hřišti ještě uvítali lanové prvky 20% a přírodní herní prvky 20%, dále také trampolínu 18% a kreslicí tabuli 16%. 10% by uvítalo balanční prvky a lezeckou stěnu a 6% in-line dráhu.

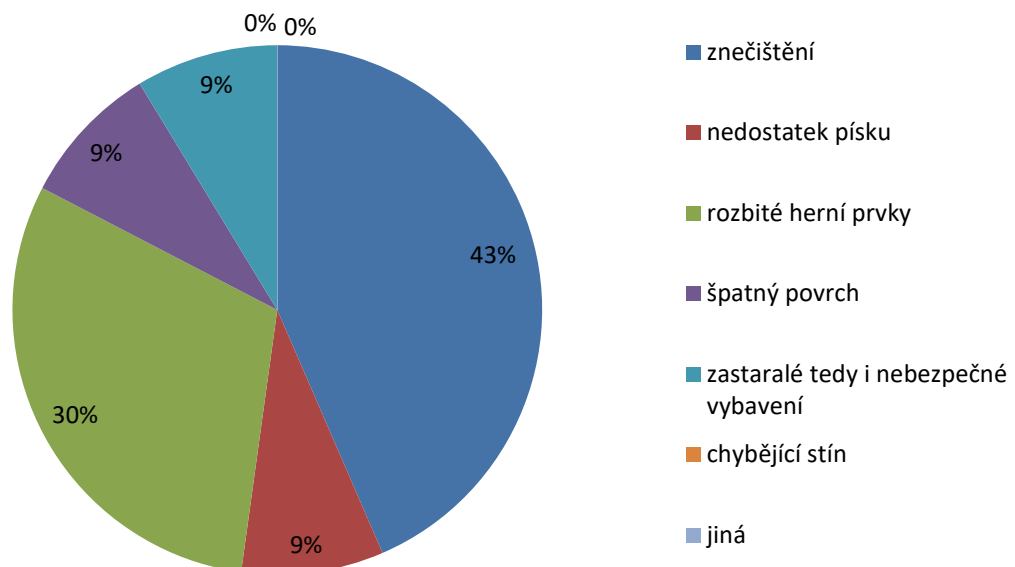
Otázka č. 11 - Jaké další věci Vám u hřiště chybí?

Graf 10

Dle grafu chybí na hřištích nejvíce toalety 24% a lavičky 24%. Odpadkové koše by uvítalo 19% dotázaných, 17 % by mělo rádo u hřiště pitnou vodu a 16% oplocení.

Otázka č. 12 - Jaké jsou největší nedostatky na dětských hřištích v Plzni?

Graf 11

Za největší nedostatky považuje 43% dotázaných znečištění nebo rozbité herní prvky 30%. Další nedostatky podle respondentů jsou nedostatek písku 9%, špatný povrch 9% a zastaralé tedy i nebezpečné vybavení 9%.

DISKUZE

Cílem této kapitoly je zhodnocení celé bakalářské práce, především výsledků výzkumu.

V praktické části dokumentuji dětská hřiště v Plzni. Zaměřuji se na zájem rodičů a dětí o venkovní dětská hřiště, na vzdálenosti od jejich místa bydliště, jejich vybavenost, na spokojenost s jejich stavem, na oblíbené herní prvky a celkové klady a zápory. Věnuji se konkrétnímu průzkumu, který probíhal formou ankety pro rodiče a děti.

Z otázek, které byly zaslány v rámci této bakalářské práce, vyplývá, že možnosti pohybových aktivit na dětských hřištích v Plzni jsou na velmi dobré úrovni.

Z první otázky vyplývá, že většina dotázaných tráví svůj volný čas několikrát týdně na dětském hřišti, což je poměrně velký zájem.

40 % dotázaných je velmi spokojeno se vzdáleností dětského hřiště od jejich domova. Rodiče s dětmi preferují spíše méně větších hřišť, i když k nim bude nutné docházet větší vzdálenost.

Z průzkumu je také patrné, že nejoblíbenější dětská hřiště jsou v městském obvodu Plzeň 1, kde se mi povedlo nalézt velké množství hřišť s herními prvky pro děti předškolního věku. Nejoblíbenějším povrchem dětského hřiště je tráva. Oblíbené jsou i herní prvky z přírodních materiálů. Až 75 % dotázaných je velmi spokojeno se stavem dětských hřišť v Plzni. Na druhou stranu za nedostatky hřišť označují znečištění a rozbité tudíž nebezpečné herní prvky.

Mezi nejčastější herní prvky plzeňských hřišť patří skluzavky, pískoviště a prolézačky a mezi ty nejoblíbenější patří velké množství herních prvků. Skluzavky, houpačky, kolotoče, pískoviště, domečky, lezecké stěny, prolézačky. Pro starší děti provazové/sítové prolézačky a horolezecké stěny, ale těch bohužel na hřištích moc nebývá. Nejvíce dotázaných by uvítalo na dětském hřišti také přírodní prvky. Na velmi málo hřištích je třeba trampolína, tabule nebo balanční prvky.

Rodiče s dětmi by si také přáli více odpadkových košů, laviček, ideální by pak byl zdroj pitné vody a mobilní toalety. To je, dle mého názoru, problém všech dětských hřišť v České republice. Důležité je také, aby byla dětská hřiště oplocená, aby děti neutíkaly mimo hranice hřiště, a také to pomáhá vyřešit problém volně pobíhajících psů, kteří hřiště

znečišťují výkaly, nebo v krajním případě mohou na děti i zaútočit. Na mnoha hřištích také v horkých letních dnech chybí místa, kde by byl stín.

Dobrý záměr o vytvoření kvalitního herního místa tedy nemusí vždy zcela splňovat představy rodičů a jejich dětí. Domnívám se ale, že i to nejzdařilejší a nejmodernější hřiště by našlo své kritiky. Každý z nás má totiž trochu jiné představy, jiné požadavky a jiná kritéria. Pokud budou hřiště skýtat bezpečné, atraktivní a kreativní herní prostředí napomáhající fyzickému a duševnímu rozvoji dětí, budou jistě oblíbená a vyhledávaná jak dětmi, tak rodiči. Je jen na nás, abychom pro naše děti vytvářeli prostory, kde se mohou radostně pohybovat, stýkat se s kamarády a být šťastné.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce pojednává především o možnostech venkovních pohybových aktivit pro děti předškolního věku ve městě Plzeň. Toto téma mi bylo velmi blízké, neboť i já se svými dětmi využívám venkovní herní prostory. Dětská hřiště jsou již několik desítek let nedílnou součástí měst a obcí a nabízí dětem širokou škálu aktivit přes lezení, šplhání, skákání, klouzání až po točení, houpání, chůzi po nestabilním podkladu aj. Herní prvky jsou velmi rozmanité a nápadité.

V teoretické části této bakalářské práce jsem se zaměřila na pohyb a pohybovou aktivitu dětí a na vývoj předškolního dítěte. Ke každému tématu jsem použila příslušnou literaturu. V teoretické části také popisuji dětská hřiště v Plzni, jejich množství v jednotlivých obvodech města a jejich herní prvky. Poukazuji na toto aktivizující prostředí, které zaručuje nejen příjemnou zábavu, ale má vliv i na formování osobnosti a podporu tvořivé činnosti. Zároveň skýtá dostatečný prostor pro dětskou fantazii.

Dále se věnuji bezpečnostním požadavkům dětského hřiště. Zřizovatel a provozovatel musí dodržovat přísné bezpečnostní normy, které mu stanovují rozsah kontrol a ukládají podmínky pro provoz a údržbu.

Přínosem této práce bylo rozšíření znalosti dané problematiky, zmapování požadavků a přání rodičů a jejich dětí. Děti pohyb na čerstvém vzduchu potřebují a venkovní dětská hřiště ve velké míře využívají.

RESUMÉ

Bakalářská práce je zaměřena na sledování pohybové aktivity u předškolních dětí pomocí dotazníků. Jako výzkumné šetření byla sestavena anketa spokojenosti s venkovními dětskými hřišti na území obvodů města Plzně. Práce se skládá ze dvou částí.

V první teoretické části se zabývám vývojem předškolního dítěte, pohybovou aktivitou a jejím významem. Dále také uvádím venkovní dětská hřiště v jednotlivých obvodech města Plzně a jejich bezpečnost, neboť současná dětská hřiště musí být hlavně bezpečná a musí splňovat řadu náročných požadavků. Ve druhé praktické části vyhodnocuji výsledky dotazníkového šetření.

RESUME

The bachelor thesis is focused on monitoring of preschool children physical activity using questionnaires. A satisfaction survey dealing with outdoor playgrounds in the districts of Pilsen was compiled as a research method. The thesis consists of two parts.

In the first theoretical part I deal with the development of a preschool child, with physical activity and its importance. I also present outdoor playgrounds in the various districts of Pilsen and their safety because current playgrounds must be mainly safe and must meet many of exacting requirements. In the second practical part I evaluate the results of a questionnaire survey.

SEZNAM LITERATURY

1. BEDNÁŘOVÁ, Jiřina a ŠMARDOVÁ, Vlasta. Diagnostika dítěte předškolního věku: co by mělo umět ve věku od 3 do 6 let. 2. vydání. Brno: Edika, 2015. ISBN 978-80-266-0658-1.
2. DVOŘÁKOVÁ, Hana. *Pohybové činnosti pro předškolní vzdělávání*. Praha: Dr. Josef Raabe, s.r.o., 2006. ISBN 80-86307-27-1.
3. DYLEVSKÝ, Ivan. Dětský pohybový systém. Olomouc: Poznání, 2012. ISBN 978-80-87419-18-2.
4. HOUŽVIČKOVÁ, Zdeňka a Libor DUPAL. *Bezpečné provozování dětských a sportovních hřišť, sportovišť a tělocvičen: základní informace pro provozovatele dle požadavků předpisů a technických norem*. Praha: Sdružení českých spotřebitelů, 2010. Průvodce spotřebitele. ISBN 978-80-904633-1-8.
5. KOHOUTEK, Rudolf, Irena OCETKOVÁ a Jaroslav ŠTĚPANÍK. *Základy sociální psychologie*. Brno: CERM, 1998. ISBN 80-7204-064-2.
6. LISÁ, Lidka a Marie KŇOURKOVÁ. *Vývoj dítěte a jeho úskalí*. Praha: Avicenum, 1986. Život a zdraví (Avicenum).
7. MARINOV, Zlatko a kolektiv. *Význam pohybu* [online]. 2013 [cit. 2017-05-23]. Dostupné z: www.sdetmiprotiobezite.cz/pro-vyzivove-konzultanty/bez-pohybu-to-nejde/vyznam-pohybu/
8. MAŘÍKOVÁ, Pavla, 2014. Děti a pohyb: začněte je motivovat! In: *Fitmami.cz* [online]. 2010 [cit. 2017-01-23]. Dostupné z: <http://www.fitmami.cz/fitmami/clanky/zajimavosti/498-deti-a-pohyb-zacnete-je-motivovat>
9. MORYS, Tomáš. Dětská hřiště. [Http://www.acaero.cz/index.php?str=hriste](http://www.acaero.cz/index.php?str=hriste) [online]. 2011 [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <http://www.acaero.cz>

10. MUŽÍK, Vladislav a Petr VLČEK. *Škola a zdraví pro 21. století, 2010: škola, pohyb a zdraví: výzkumné výsledky a projekty*. Brno: Masarykova univerzita ve spolupráci s MSD, 2010. ISBN 978-80-210-5371-7.
11. NOVOTNÁ, Lenka, Miloslava HŘÍCHOVÁ a Jana MIŇHOVÁ. *Vývojová psychologie*. 4. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2012. ISBN 978-80-261-0115-4.
12. PAŘÍZKOVÁ, Jana a Lidka LISÁ. *Obezita v dětství a dospívání: terapie a prevence*. Praha: Galén, 2007. ISBN 978-80-246-1427-4.
13. PECUCH, Martin. O městě Plzeň. <https://www.plzen.eu/o-meste/o-meste-plzen.aspx> [online]. 2018 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu>
14. PECUCH, Martin. O městě Plzeň. <https://www.plzen.eu/o-meste/mestske-obvody/mestske-obvody-plzen.aspx> [online]. 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu>
15. VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál s.r.o., 1999. ISBN 80-7178-308-0.
16. VOLFOVÁ, Hana a KOLOVSKÁ, Ilona. *Předškoláci v pohybu: cvičíme jako myška, kočka a pejsek*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2317-4.
17. VOLFOVÁ, Hana a KOLOVSKÁ, Ilona. *Předškoláci v pohybu 2: Cvičíme jako zajíc, žába a had*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2748-6.
18. VOLFOVÁ, Hana a KOLOVSKÁ, Ilona. *Předškoláci v pohybu 3: Cvičíme jako opice a lev*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3590-0.

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ A DIAGRAMŮ

Obrázek 1 - hřiště pro soukromé objekty	17
Obrázek 2, 3 - hřiště pro veřejná prostranství	17
Obrázek 4 – hřiště pro seniory.....	18
Obrázek 5, 6 – hřiště pro nevidomé.....	19
Obrázek 7 – park U Bazénu.....	27
Obrázek 8 – Tachovská	27
Obrázek 9 - Kotíkovská.....	28
Obrázek 10, 11 - Jetýlek, Homolka	29
Obrázek 12 – U Úhlavy.....	29
Obrázek 13 – Park Na Hvězdě	30
Obrázek 14 - Heyrovského	31
Obrázek 15,16, 17 -Lábkova	32
Obrázek 18, 19, 20 – Habrmanův park.....	33
Obrázek 21 - Levandulová	34
Obrázek 22, 23 – Pod Vrchem	34
Obrázek 24 – Nad Dalmatinkou	34
Obrázek 25, 26 – K Nádraží	35
Obrázek 27 - Náves	36
Graf 1	38
Graf 2.....	39
Graf 3.....	40
Graf 4.....	40
Graf 5.....	41
Graf 6.....	42
Graf 7.....	42
Graf 8.....	43
Graf 9.....	44
Graf 10.....	45
Graf 11	45

PŘÍLOHY